

SZÉCSÉNYI HIRLAP

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
— Egyes szám ára 16 fillér. —
Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Megjelenik minden pénteken.

Felcélós szerkesztő:

Kálmán Sándor.

A szerkesztőség telefon száma: 1.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők. A lap szellemi részére, vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Felfordult világ.

Eddig általánosan elterjedt nézet volt, hogy valamely földön annál egészségtelenebb, minél melegebb és hogy trópusi tájak a nagy meleg folytán olyan öldöklő hatásuk az európai emberre nézve. Ma már azonban az emberi kutató ész minden kétséget kizárólag megállapította, hogy igen sok betegséget, mint a tifuszt, maláriát, sárgalázt, kolerát és még többet a különféle rovarok: mint a legyek, szunyogok és moszkítók rovására kell felmunk.

A mi házi legyünket, melyre eddig csak alkalmatlan, tolakodó tulajdonsága miatt volt okunk haragudni, a szigorúan tudományos kutatások úgy ismertelik meg velünk, mint mind azon betegségek terjesztőjét, melyek ivó vízzel, étellel vagy érintkezéssel átvihetők egyik emberről a másikra. A légy ugyanis nyughatatlan természeténél fogva örökké mozgásban van, felkeresi a hulladékokat, rászáll a betegre, onnét ismét tova röpdöl az ételek, italok avagy az evőeszközökre s a felszívott, vagy a testére tapadt bakteriumokat széthordja. Az ide vágó megfigyelések adatai szerint egy-egy légyen és a benne levő bakteriumok száma az egy milliót is meghaladhatja.

Innét van az, hogy a kolera télen rendszeren szünetel, mert nincs légy, a mely azt terjeszti és hogy akkor uralkodik a járvány leginkább, mikor legtöbb a légy.

Ujabbban a new-yorki kereskedők egyesülete által e célra kiküldött bizottság hatá-

rozottan megállapította, hogy a tifuszt is a legyek terjesztik.

New-York kikötőjének környéke ugyanis régóta híres tifusz járványáról és a kikötött bizottság e helyet választotta vizsgálatainak teréül. Légyfogót állított föl a kikötő számos helyén s úgy találta, hogy a fogott legyek csakugyan fertőzve voltak a tifusz bakteriumaival, másrészt pedig a legyek mennyisége és a halálos esetek száma között is megtalálta az összefüggést. Amint szaporodott a csapdába került legyek száma, úgy növekedett a halálos esetek száma is; és a mint ritkultak a legyek, csökkent a halálozás, azért a Jankee elisnevezte a házi legyet — és pedig méltán — tifuszlégynek.

Nem lesz talán fölösleges, ha fölemlitem, hogy a légy a tojásait a trágyára rakja, itt élnek az apró fehér légykukacok, itt alakulnak át vörösharna bábba, végül légygá; de, megél rothadó konyhahulladékokban is.

És a magyarázat annak, hogy nagy városokban a tifuszlégy ritka, míg falukon, ahol sok a trágya, óriásiilag elszaporodik. Ehhez járul még a nemtörődomség, melynél fogva sok ember nemhogy pusztítaná, hanem a hulladékok összehalmozásával szaporítja, a mosogató viznek nyitthelyre való öntésével táplálja, hizlalja őket!

Hát nem felfordult világ ez?

Pedig hát a légy úgy is szaporos jószág. Egy-egy nőstény átlag 120 petét rak, melyből rövid időn belül légy lesz, úgy, hogy egy nyáron 6-ivadék is kifejlődik, s hogy

még sem lepik el a világot, annak az az oka, mert nekik is sok az ellenségük. Itt vannak a békák és apró éneklőinknek több faja. És mit tesz az ember? A békákat megöli, bölcs törvényeinknek fittyet hányva a kedves kis éneklő madarak fészket pusztítja, tojásaikat elszedi, magukat lépveszőivel, csapókallitkával, sok helyen hálóval fogdossa!

Hát nem felfordult világ ez?

A hasznos madarak pusztítását még a női divat is előmozdította azzal, hogy a kalapokra évtizedeken át felrakta még a kolibriakat is, szerencse, hogy ujjabban a varjú és libatollak jöttek divatba.

Meg van az országos törvény (de csak papíron), hogy a hernyó fészkeket mindenki köteles leszedni. Ki is hirdetik minden tértúton (ha el nem felejtik), de hogy utána is néznének, valjon a törvény végre lesz-e hajtvá, az senkinek sem jut eszébe.

Hiába szedi le 10—20 ember, ha 100 nem teszi; a mint kopasszá teszik a fákat egy helyen, mennek tovább, a hóf élmet találnak. — És hiába adott a gondviselés a madarakban szövetségeseket az embernek, mikor a tudatlan a kártevőit kiméli, harátait pusztítja. — Hát nem fölfordult világ ez? És így vagyunk mindennel. — Meg van az aszfalt az egyes háztulajdonosok erszényéből, ki volt hirdelve számtalanszor, hogy az a gyalogjárók számára készült, azon biciklizni, terhet tolni nem szabad! Törődik vele valaki?

A közelmúltban egy vidéki ösmerőssömmel mentem végig a főúton. Ismerőssöm egy-

A Szécsényi Hirlap eredeti tárcája.

Genftől Münchenig.

Irta: M. I.

(Folytatás.)

Ha Genf legelegánsabb és leggazdagabb, úgy Luzern joggal a Svajc legszebb és legrendezettebb városának mondható, mely úgy fekvésénél mint a Vierwaldstätti tó mentén elterülő alpesi vidék mesés szépségénél fogva gócpontja a Svajci idegenforgalomnak. Luzern mint a hasonló nevű kanton fővárosa, a Vierwaldstätti tó partján fekszik, hol a Reusz folyó belöle — ép úgy mint hallottuk, Genfnél a Lac Lémanból a Rhône folyó — kifolyva, a várost két egyenlőtlen részre osztja, melyek egymással öt hid által vannak összekötve. Ezek közül a legérdekesebb a múlt század elején, vagy tán még az előző században épült cölöpös fahid, az u. n. kápolnahid, mely kettősen megtört vonalban vezet át a tavon, az egész hid végig faszindelyes tetővel van befödve; jobb csucsán egy tőbe épült gulya alakú kápolna látható, mely sokoldalú fatetőzettel van befödve. Ugy annak mint az

alépitménynek oldalain színes villamos körték vannak elhelyezve, mi esti világításnál, mint a sokféle színt a tó gyönyörű sima tükre visszaveri, elragadóan bájos képet nyújt. A hidon végig vonuló tető alatt 1—1 hidpillérnek megfelelőleg 1—1 háromszögű fafestmény látható, melyen a város keletkezésének, építésének, fejlődésének stb. egyes epizódjai vannak megörökítve az egyes képek alatti német szövegű magyarázattal. E hid közvetlen szomszédságában van az 1877-ben épült monumentális egyívű hid, mely, mivel az előbbi hid ferdén megy a tavon át, ezzel hegyes szögben találkozik, mi nem nyújt éppen legesztetikaibb képet; úgy látszik a rozoga faalkotmányt bizonyos kegyelettel őrzik s azért nem bontatják le a luzerniak.

A város értesülésem szerint megközelítőleg 25000 lakossal bír, kik nagyobbára katolikusak és tisztán német ajkuak. Igen szép rakodó partja, pompás modern épületeinek sokasága, rendezett szép utcái, számos tornya és temploma, gyönyörű régi bástyás körfalai mindmegannyi kelléke, hogy e kis város Svajc városai közül ugyiszólván a legszebb képet nyújtja. A Vierwaldstätti

tó balpartján van a pályaudvar, a hajdani jezsuita kollégium, mely jelenleg kormány-épületül szolgál jobb partján épült a gyönyörű fegyvertár (arzenál), a régi 16-ik századbeli jezsuita templom és tanácsház, a népmuzeum, a szép-régészeti muzeum, a 17-ik századbeli Szent Leodegar templom és az igen szép kálvinista templom.

A város főbb nevezetességei közül különösen megemlítendő az ugynevezett Löwendenkmal, melyet Thorvaldsen szobrász modellje után Ahorn szobrász az 1792 évben Párisban a Tuillériák hős védelmében elesett svajci gárdisták emlékére egy 14 m. hosszú 8 m. magas nyers tömör sziklába vésett bele. Ábrázol pedig e szobor egy bal szügye csúcsán a gerincoszlop közelében átdőlt, arcával pajzsra nyugvó, alvó oroszánt, mely fölött: „Helvetiorum fidei et virtuti“ alatta pedig e szöveg van vésvé: „Die X. augusti II. et III. Septembris MDCCXCII. Haec sunt nomina eorum, qui ne sacramenti fidem fallerent, fortissime pugnantes ceciderunt, Solerti amicorum cura cladi superfuerunt.“ ez szabatosan fordítva annyit tesz: „A svajciak hűsége és bátorsága emlékére.“ Itt van-

szer csak megáll és botjával az egyik házra mutat; az ablak párkányok leverve, a fal befirkálva, valami kemény tárggyal összekarcolva, ismerősöm csak ennyit mond:

„Egy darab Ázsia.”

Megyünk tovább, a midőn már messziről rá mutat egy másik házra, a melynek fala nem Archimédész-i figurákkal van eléktelemlítve s ismét hallatja az előbbi szavakat: „Egy darab Ázsia.” — Hallgattam.

Alig haladtunk néhány lépést, midőn — már inkább hátrafelé — rámutat az aszfalton hagyott emberi becsültre és szinte nndorodva mondja harmadszor is:

„Egy darab Ázsia!” — Félre kaptam fejemet, hogy ne lássa a szégyenpiert arcomon!

Valjon nem megfelelőbb cím lett volna-e az ő mondása?

Metamorfozis.

Irtá: Emődi Andor.

(Folyt.)

A második ok a konkurrentia a nők részéről. 'A szépnem, mely nálunk még csak mint „szükséges rossz” szerepel, itt a férfinak szinte nélkülözhetetlen dolgozótársa. A nő sablonmunkát sokkal nagyobb kitartással és pontossággal végez mint a férfi, szerencse, hogy e ponton túl tehetsége nagyrészt felmondja a szolgálatot, mert önálló munkára, mondjuk egy üzlet szellemi vezetésére, ingadozó jelleme és csekélyebb áttekintő képessége miatt többnyire alkalmatlan. De így is kivette a férfi kezéből a „kivitt”, a mechanikai munkát. Mert itt bizonyul be az, hogy nem az a jó kereskedő aki jól stenographál jól ír gépen, pontosan könyvel, mindez csak szolgálai utánzat: hanem aki ismerve az összes nemzetek piacainak helyzetét, a kereslet és kínálat közti viszonyt helyesen és a kellő pillanatban oly módon tudja kihasználni, hogy az végeredményképen a fogyasztó közönségnek a javára váljék. Itt a legkiválóbb nő sem imádat tárgya, mint nálunk, hanem valódi embertárs, a férfi támasza, tanácsadója. A német nő a legkitünőbb feleség, de házasságon kívüli szerelmi viszonyra nem is igen adja a fejét s talán innét van, hogy

társadalmi tekintetben nagyobb szabadságot is élvez, mint nálunk s az is biztos, hogy aki a garde de dame intézmény ismeretlen voltából hasznót húzott, az „Ausländer” volt. És ezért tisztességes uri családba külföldinek bejutni nagyon nehéz, mert a szerzett tapasztalatok igen keserűek.

A német és magyar nő gondolkozásmódja közt óriási a különbség. Itt a természetesség, nálunk a mesterségség a jellemző. Itt a belső érték a fő, nálunk meglepszik a nő egy elegáns külsővel és olykor néhány léha vicc minden szellemi szükségletét kielégíti. Itt az „egész” asszonynak az „egész” ember az ideálja. Itt ha a szerelem nem is oly forró mint otthon, de egy egész életen keresztül tart, és azt hiszem az itteni házasságok átlag sokkal boldogabbak. A felesége iránt a német éppen olyan gyengéd, mint a menyasszonya iránt. S joggal a mintás házasságleletnek tulajdonítható, hogy Németország lakossága igen nagy arányokban növekszik s nagy belső erejénél és számanál fogva mindinkább méltó lesz a világ történet irányításában az első helyet elfoglalni.

Csodálatos dolog azonban, hogy a német szülő mily kevés gondot fordít gyermekei nevelésére. Annyi utcagyereket, mint itt, ritkán lehet látni.

Egyszer egy szép művészeti muzeumban épp Klinger műveinek tanulmányozásával foglalkoztam, midőn egy 20—30 tagból álló díszes társaság vészteljes üvöltéssel tölté meg a levegőt s midőn egy idegen nácsi méltatlankodni mert s az őrnek szólt, ez igen kurtán válaszolt hogy „Gyermekek is kell lenni a világban.” Az biztos hogy nálunk ez ifju indiánfiókák üdöztetésére (5—10 éves urak és hölgyek vegyesen; itt már divik a deducatio), egész rendőrszolgálatot létesítenének. Az iskolában azonban teljesen átalakulnak e nagyreményű kis betörők, mert megvan a németben az a minden jót utánozni tudó tehetség és a tanulás vágy. A hamburgi fiatal emberek közt a legkevesebben tesznek érettségi vizsgát. Én legalább egyetlenegy érettségizett hamburgi fiatal embert nem ismerlek. A hatodik gimnázium vagy reál osztálylyal megszerzi az egyéves önkentességhez

való jogot és akkor rögtön üzletbe megy tanulni. Ez az úgynevezett „Lehrzeit” mely 3—4 évig tart. Ez a tanítás oly alapos hogy midőn a 19—20 éves fiatal ember kitanult, maga képes már vezetni egy üzletet, mely a világ minden részével összeköttetésben van. A hamburgiak igényei sokkal kisebbek mint a magyaroké, és több a hasznos iránti fogékonyság.

Nem szükséges ahhoz hogy jó társaságban foroghassunk, hogy tudjuk tavaly mely istálló jockey-ja nyerte meg a derbyt és hogy X. Y. harmadrangú operettszínárny mely színű tollat hord a kalapján, mert a társalgás rendesen okosabb dologról folyik. A nép általános műveltsége magas, mert van tere a társadalmi érintkezésben, mert egy társaság sem exclusiv. A gazdag társaságában nem érzi magát rosszul a szegény ember, mert nem érezeti vele a vagyoni különbséget. Bezzeg merjen nálunk egy iparos ember, bármily becsületes légyen is egy gentryvel, feltett kalappal beszélni! hát egygyel több a tönkrement existenciák száma.

Mindkettőjüknek csak azt a tanácsot lehet adni, hogy jöjjenek ki ide, rövid idő alatt megtanulják mit tesz az: „szabad Hamburg szabad polgárának lenni.” Also, auf Wiedersehen!

A pénz értékét megbecsülik, mert becsületesen dolgoztak érte. De el is várja mindenki, hogy munkája a gyümölcsét meg hozza. Ma egy üzletben, melynél az egész munka abban állott, hogy az egyik főnököm 5 percig egy hamburgi kereskedő céggel telefonált s aztán egy három code-szóból álló sürgönyt megosztott Habsó-Inbiába, teljes 4000 márkát kerestünk. Négyezer tonna rizslisztnak importálásáról volt szó.

Még egy arcvonása sem rándult meg a főnökömnek, midőn az Accept (bocsánat, de nem jut eszembe a magyar szó) megérkezett nemhogy valami módon talán örömeinek adott volna pár szóval kifejezést. Kérem, csinálja meg gyorsan a szerződést, szólt nekem, s az ügy be lett fejezve. Öt perc múlva már senki nem beszélt róla. A mi jókaink egyik regényében olvastam fenomenalisan találó következtetéseit az egyes népek jelle-

nek megörökítve azok nevei, kik megtartva legszentebb fogadalmukat, hős halállal multak ki, barátaik megemlékezve róluk, e borzalmas csata emlékére ide vésték a tántoríthatatlan hősök neveit. Következnek a vezérek nevei s az elesett katonák megközelítőleg érintett számadata. Ezen emlék esti villamos világítás mellett egyszerűsége mellett megkapóan nagyszerű látványt nyújt.

Ezen emlék mögött van a Stauffer muzeum az Alpeseken található összes állatok kitömött példányaival és közvetlen e mellett van a „Gletsergarten” mely utóbbiban a „glecsermalom”-ban a glecserek okozta tellurikus elváltozásának keletkezését láthatja az ember. T. i. a kőveket az olvadó glecsérjég görgetege saját tengelyük körül nagy gyorsasággal forgatja; ezáltal a sziklában kisebb nagyobb krátterszerű üregek keletkeznek melyek aljában a 10—20 q. súlyú kő található, mely e tölcészerű óriási üreg létrejöttét eredményezte. Ennek keletkezését ott a hely színén a glecsermalomot bemutató filu nyomban meg is magyarázza olyképpen, hogy a keletkezőben levő kráterben fekvő kőre minfegy 20 m. magasságból vastag

vízugarat bocsát be, minek folytán a hatalmas kő rohamos gyorsasággal saját tengelye körül forog addig, míg a víz árja őt e mozgásban megtartja. E glecsertelepet 1872-ben egy szándékolt építés alkalmával itt véletlenül találták meg és e lelet arról tanuskodik, hogy Luzern helyét, valamikor évezredekkel ezelőtt glecserek foglalták el.

Luzernnek jelentékeny selyemfonása s selyemgyárjai vannak (a híres Henneberg-féle selyemgyár tudvalevőleg itt van.) E város mesésen szép környékét a Vierwaldstättli tó mentén sajnosan csak hajóról egy e tavon tett sétakirándulásunk alkalmával szemléltethetünk meg, gyönyörködve a Pilátus, Götsch és a Rigi Alpesek ideális szép panorámájában.

Junius 21-én kora reggel e szép várost elhagyva, Zürichbe indultunk. Itt, sajna rendelkezésünkre álló idő rövidsége miatt csak néhány óráig tartózkodhatva, kocsin széledtünk el és kiki a maga tetszése szerint nézte meg hamarjában az igen élénk forgalmú, mintegy 100000 lakosu német várost, mely mint az hasonló nevű kanton fővárosa, a Zürich és az Etti Alpesek völgyében a Züri-

chi tó, illetve a Limmat és a Siehl folyó mindkét partján fekszik, melyek számos híd által vannak egymással összekötve. Zürich igen élénk iparral és kereskedelemmel bíró város, melynek idegen forgalma nagy. Engem e szép városban leginkább világhírű műegyeteme és egyeteme érdekelt; mindkét épület óriási területen gyönyörű fensíkon a város közvetlen közelében épült. A város kiváló nevezetességei: a nagyszabású kantoni kórház, a vakok a siketnémák intézete. Legszebb része szerény nézetem szerint a nagyszabású indóháztól a Zürichi tóhoz vezető Bahnhofstrassen, a pályaudvar közvetlen szomszédságában látható Escher Adolf, egyetemi tanár, a zürichi kanton legutolsó polgármesterének, hatalmas granit alapzaton nyugvó bronzszobra. Zürichben láttam először Zwingli vallásreformátor szobrát, ugyanitt láttam De Camdolle, a híres természettudós, szobrát. Gyönyörű a XI századból román pillérekben épült Grossmünster, a Frauenmünster a St. Péter templom, melyben Lavatter János költő s philosophus Zürich szülötte († 1801) két évtizednél tovább plébánoskodott, megemlítendő még az igen szép, modern posta-

mére abból hogy hogy fejezi ki azt: *pénzt keresni*. Az erős testű, egészséges gondolkodású német azt tartja. „Das Geld muss man auch verdienen können.” Ő a pénzt becsületes munkája révén *megérdemli*. Az okos, élénkesszű könnyűvérű francia „gagne l'argent” nyeri a pénzt. Egy jó ötlet és már hull magától a manna. A Jankee csinálja a pénzt (tomake the money). A körmét piszkálja csak és mégis ömlik ölébe a dollár. Csak a szegény magyar izzad vért míg meggazdagszik, mert ő neki *keresni* kell a pénzét. Vajha sikerrel járma a keresés bár már talál-nánk valamit!

Ad vocem: kereskedői ügyesség. Éppen a múlt héten olvostam egy itteni lapban, hogy Angliában egy részvénytársaság alakult a magyarországi vízzerők kihasználása céljából. Eddig a magyarok nem tudták, hogy a saját hazájukban körülbelül 1/3 millió lóerőnyi vízzerő nyugodott kihasználatlanul. Ellenben Londonban tudták. Szóval egy idegen társaság ismét óriási kamatozatot fog kapni pénzéért, mely nyereségét bizonyára nem az ország határain belül fogja elkölteni.

Magyarország egyike lenne a világ leg-gazdagabb államainak, ha lakossága amerikaiakból s nem magyarokból állana. Ritka állam a föld kerekén dicsekedhetik annyi természet adományozta kincscsel, mint hazánk. Magából az idegenforgalomból meg lehetne egy népnek gazdagodni, ha kellő érdeke lenne hozzá. Fürdőink, melyek világhíresek gyógyerejüket tekintve, ázsiai állapokban vannak. Ami rendezve lett egy pár év alatt, az idegen tőkének köszönhető legnagyobb részét. Még száz és száz szebbnél szebb vidék vár a Kolombusz Kristófjára. A múlt hét vasárnapján egy közeli kis tengeri fürdőbe tettem kirándulást hol a többiek közt csodálkozva tudtam meg, hogy a fürdő ingyenes tenispályáját az állam építette. Nálunk ez komikus és pénzfecsérelésnek látszanék, itt tudják már, hogy minden luxus befektetés idővel kellő kamatait mindig meghozza.

Alkalmam volt legutolsó otthoni tartózkodásom alatt csöndesen megfigyelni a mi népünket. Nem tudom mi hiányzik jobban nálunk: az egészséges gondolkozásmód-e vagy az erő a kivitelhez; hogy képesek va-

épület, a svajci orsz. muzeum, az iparmu-
zeum stb.

Az itt látottakat csak néhány főbbvonással jegyezhetvén be naplómbe, a látottakról természetesen csak hézagosan számolhatok be.

Még aznap délelőtt utra kelve, tovább robogunk Romanshornig, a hol a Bodeni tó partján ismét hajóra szállunk; itt fájó szívvel végleg elbucszunk Svajctól, a hol oly sok szépet láttunk, hallottunk és tapasztaltunk és még egy végső búcsúzó pillantást vetve a vadregényes svajci Alpekre, a hajón meg-
ebédelünk és d. u. 2 óra felé Lindauba, a bajor Velencébe, érünk. Itt a német arrogancia s alapossággal keresztül vitt vámvizsgálat kellemetlenségein átesve, futó pillantást vehettünk csupán e szép kis határvárosra; csakhamar felszállunk a müncheni gyorsvo-natra mely innen a Algaui alpepek gyönyörű szorosai között haladva ér fel a bajor fensikra és este 7 órakor fáradtan érkezünk Münchenbe, a német Aihenbe, hol a pályaud-var közelében levő „Grand-Hôtel Grünwald-ban szálltunk meg.

gyunk-e mi újat produkálni legalább oly mértékben, hogy az nálunk új legyen, ha másutt már ismert is. És ha már nincsenek is a magyarok közt geniek,*) tudunk-e prak-tikusan és észrel utánozni? Hogy képesek legyün-e rothadt intézményeinket lerombolni és szabad szellemnek megfelelőket építeni? Hogy észre fogja-e venni valahára a mi szégyenletes protektio — rendszerünket, mely nagyon sok valódi tehetséget tönkretesz? Megszületik-e valamikor nálunk is a társadalmi viszonyok egészséges átalakulása, a birtokviszonyok megfelelő rendezése? És megszűnik-e legfőbb bajunk: a kivándorlás, nemzetünk lassu elvérezése? És mikor nem lesz legfőbb exportcikkünk a Hungaria? Csak 5 percig gondolkozzunk komolyan, aligha izlik utána a francia pezsgő!

De dacára a sok hiánynak, dacára annak, hogy máshol sokszor jobban érzem magam mint Magyarországon, dacára annak, hogy itt finomabb a modor, hogy művelte-bek az emberek, mégis örökké visszavágyom e közé a bűneiben is kedves nép közé. Szinte idehallatszik a távolból az esti harang szava, csak úgy visszhangzik a falu a csintalan aratólányok pajkos danájától, csakhamar ezek is elcsendesednek; csend lesz, amelyet itt soha sem lehet élvezni. Csak egy pillanatra szeretnék otthon lenni, a szülőknél, a rokonoknál, az ismerősöknél ahol féltő gon-dosság, és szeretet vár reám, csak öt percig szívhátnék magamba hazai levegőt, hazai virágillatot, mily örömmel felejténék el min-dent, amit itt hagytam, csak kettő léteznék számomra: az otthon, a haza.

*) Vannak; magyar találmány a gyula, melynek kulturális hatását elgondolni nem lehet; ott van Dr. Eötvös Loránd gravita-tió mérlege, mely e nemben páratlan; Dr. Kemény József, a ki-gyermekek egy láz okának kiderítésével örök hálaforrás magá-ról emlekedget stb. Szerk.

H I R E K.

Képviselőtestületi közgyűlés. Városunk képviselettestülete folyó hó 13-án d. u. 3 órakor rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. Az 1910 évi községi költségvetések megvizsgálása és elfogadása.
2. Az 1910. évi községi közmunka költségvetésnek megvizsgálása és elfogadása.
3. Vágatási és hűsvizsgálati szabályrendeletnek előterjesztése és tárgyalása.
4. A Rákóczi uton levő Pintér Sándor-féle beltelek és ház megvételének előterjesztése.
5. A vasuti gyalogjáró építésének ügye.
6. Az „Ördög árok” rendezésének ügye.
7. A városház előtti tér rendezése.
8. Előterjesztés az artézi kút létesítése tárgyában.
9. Birói jelentés.

Választások. Budinszky István nyugalmazott tanító utódjául Halásziban Balla István választatott meg.

A szécsényi tanítóikar egyik tehetséges tagjának Fejér Lipótnak leányát Lenkét, ki ez évben végezte be tanulmányait, a sárbogárdi (fejérmegye) izr. hírközség hívta meg s állását e napokban foglalja el. Kitarítást és sikert kívánunk szép de nehéz pályájukon.

Endrefalván aljegyzőnek Morvay Károly pénzügyi tanácsos veje Kranitz Károly választatott meg folyó hó 7-én egyhangulag.

Hivatalvizsgálat. Jablancy Miklós min. tanácsos, balassagyarmati pénzügyigazgató f. hó 6-án 7-én a szécsényi m. kir. adóhiva-talban hivatalvizsgálatot tartott.

Új postahivatal. Bussa községben f. évi szeptember 1-től kezdődőleg posta ügynökség létesített, mely bárhova szóló levélpostai küldemények, továbbá csak a belföldre, Ausztlába, a megszállott tartományokra, vagy Németországba szóló, azonban 1000. korona értékét meg nem haladó pénz és csomag küldemények felvételével, továbbításával, le-adásával és utalvány, nemkülömben posta-takarékpénztári ügyletek közvetítésével van meghízva.

Az ügynökség lezárolás és ellenőrzés tekintetében a nógrádszakali postahivatalhoz tartozik és összeköttetését naponként egyszer közlekedő gyalogjárat útján nyeri.

Mikor a hivatal főnök kisse ideges. Beviszi az első alkalmazott a kész iratot a hatalmas főnök irodájába aláírás végett s előzekényen nyújtja feléje a magával hozott tollat is.

A főnök ideges nyugtalansággal méri végig alantását s elutasítólag mondja: Majd csak a magam tollával írom alá!

Kimenőben szembe jön a másik alkalmazott szintén irattal a kezében, hogy ő is aláírassa azt a főnökkel. A mint találkoznak, az első odasugja a másodiknak, hogy ne kínálja meg a főnököt tollal, mert nagyon ideges és őt udvariasságáért megtámadja.

Mikor a második kijön a főnök irodájából, akkor meg ez támad rá társára: „Te hiszen lúdsz az emberek kellemetlenségét szerezni, úgy rám förmedt az öreg, hogy talán az ujjával írja alá!”

Artézikut Szécsényben. Most már teljes a reményünk, hogy vízmizeriánk igen rövid időn belül megszűnik.

Alig két hete, hogy Coll Demeter öros-házi jóhirű kultúrő a talaj megvizsgálása végett városukban időzött, máris annyira előrehaladtak a tárgyalások, hogy a folyó hó 13-án tartandó képviselőtestületi ülés egyik tárgyát „artézikut létesítése” képezi.

Igazán égető szükség van egy ilyen kút létesítésére. De mivel több 10000. koronába kerül s hogy az amugy is magas pótladó százaléka lényegesen ne emelkedjék, a takarékpénztár vezetősége hálára kötelező ajánlatot tett a városnak. Hallomásunk szerint ugyanis hajlandó a takarékpénztár az összes költségeket a városnak 5%-ra előlegezni. A visszafizetési módot olyformán állapította meg, hogy a város évenként fizet a takarékpénztárnak 1000 koronát mindaddig, míg az összes előlegezett összeg pénztárába be nem folyik.

Mivel azonban előreláthatólag az 1000 korona kezdetben az 5%-os kamatot sem fedezi, úgy segít a városnak, hogy a takarékpénztár is ad e célra sajátjából évenként 1000 koronát, ami annyit jelent, hogy a kultúrő költségeire saját árban adja a kölcsönt és ezen felül, az összes költségek 50%-át magára vállalja.

Készletű humor. A balassagyarmati esküdtsek f. hó 8-án Kürtösi János érsekva-derti lakost hitvestársan elkövetett gyilkosság-ért 14 évi fegyházra ítélte.

Az ítélet kihirdetése után az elítélt szöllásra jelentkezett s így szól: Naggyágos elnök úr az az utolsó kívánságom, hogy itt a tekintetes bíróság előtt egy nótát elénekelhessek.

Pénzügyi tisztviselők szervezkedése. Lapunk egyik számába jeleztek már hogy a Nógrád és Hont vármegyében levő pénzügyi tisztviselők a többi vármegyékhez hasonlóan kör-zetet óhajtanak alakítani.

E tárgyban f. hó 4-én Balassagyarmaton értekezletet tartottak amelyen az alakítandó egyesület alapszabályainak tervezetét tárgyalták.

Az alakuló ülés október hóban fog megtartatni melyre hivatalosak lesznek az összes pénzügyi igazgatói, igazgatósági és felügyelő bizottsági tagjai, valamint a vármegyei társadalom vezető emberei.

Vasúti menetrend 1909. május 1-től.

Aszód—Bgyarmat—Losoncz.

	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.
Budapest k. p. u. ind.	1185	810	390	390
Hatvan	285	760	105	
Aszód	318	938	482	
Bgyarmat	635	207	746	
Szécsény	érk. 718	218	877	
Losoncz	ind. 724	318	835	
Rutka	érk. 911	458	1077	
Poltár	147	1080	425	
	1215	895	—	

Losoncz—Bgyarmat—Aszód.

	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.
Poltár	ind.	410	—	421
Rutka		1124	830	218
Losoncz		550	318	780
Szécsény	érk. ind.	723	444	921
		731	434	934
Bgyarmat		318	851	557
Aszód	érk.	700	1140	814
Hatvan		808	282	911
B.-pest k. p. u.		815	1215	635

Ne mulassza el megízlelni a természetes alkalikus sulfatus

GYÜGYI.

gyógy- és borvizet

mert ez nemcsak kitűnő borviz, hanem jónak bizonyult az emésztési zavarok, gyomorsavnyuság, gyomorhurut, aranyeres bántalmak, alhasi pozsga, sárgaság, elhízottság, vese- és hólyaghurut eseteinek gyógykezelésére.

Kapható: Fűszer-, csemege üzletekben

Egy darab kétméteres
vaságy sodrony betéttel
eladó

Schesinger A. fia cégnél.

Amennyiben egyik tekintélyes poroszországi kőszénbánya képviselőjét átvettem, azon helyzetben vagyok, hogy fűtésre legjobban alkalmas elsőrendű

porosz darabos és kockaszenet

3 korona 40 fillérért

porosz diószenet 3 " 40 "

gázkoaksot 5 " *** "

100 kgramként legalább tíz méter-mázsa vételénél házhoz szállítva ajánlhatok.

Előjegyzéseket bármily mennyiségre elfogad.

Tepper Adolf

Deutsh Gábor házában.

GLASER DEZSŐ

fűszer és lisztkereskedő

SZÉCSÉNYBEN a piacotéren.

Raktáron tartja a legjobb minőségű hengermalmi liszteket, továbbá jó minőségű fűszerárut és cukorkákat.

Rendelmények házhoz szállíttatnak. ☼ Jutányos árak és pontos kiszolgálás.

GLATTSTEIN ADOLF

könyvnyomdája,
könyv- és papirkereskedése,
Szécsényben.

Elvállal mindenféle könyvnyomdai munkákat a legjutányosabb árak mellett.

Nagy választék helyi és más képeslevelezőlapokban.

Nagy raktár:

Irodai papir, levélpapir valamint dobozpapírokban.

Eladó ház.

A Rákóci út legforgalmasabb helyén levő sarokház, különösen hentes üzletnek kiválóan alkalmas helyiséggel szabadkézből eladó.

Értekezhetni Kálmán Istvánnéval
Szécsényben.

